

Boris Rybár

SWINGERS PARTY
alebo
Stredná kríza veku

SWINGERS PARTY je zvláštne slovné spojenie. Podľa slovníka je to „spoločná akcia prívržencov výmeny sexuálnych partnerov“. Dá sa však rozmeniť aj na drobné:

SW	= software (programové vybavenie, čítaj softvér)
ING	= akademický titul „inžinier“
ER	= ON (po nemecky)
S	= predložka
PAR	= predpísaný počet rán na zahranie jamky v golfe
TY	= no skrátka TY

Nech už teda slovné spojenie „SWINGERS PARTY“ znamená čokoľvek, bude táto kniha o vývoji software-u, inžinieroch, o ňom, o golfe a možno aj o tebe. A trochu ešte o sexe a ľudskej nahote. A samozrejme aj o „búdkarovi“

UPOZORNENIE:

V tejto knihe sú umiestňované produkty.

Len aby bolo nie celkom jasno. Niektoré postavy, čiastočne príbehy a možno aj mená sú asi vymyslené. Teoreticky je však ich prípadná podobnosť s realitou kvázi zámerná.

PREBUDENIE

(september 2011)

Bolo pekné septembrové ráno a skôr ako slnečné lúče rozplietli očné viečka ľahko prikrývajúce moje sny, uvedomil som si, aké dokáže byť šťastie krehké. Ako pomalovaná škrupinka vyfúknutej Veľkonočnej kraslice, ktorú nemôžete držať príliš silno, aby nepraskla, ale ani príliš slabo, aby Vám nevypadla z náručia. Poznáte to. S krehkými vecami treba zaobchádzať tak akurát.

Niekde na pol ceste medzi snom a bdením som tak zámerne, ako to s ohľadom na stav môjho vedomia šlo, spomalil svoje prebúdzanie. Asi preto, že som na chvíľu uveril indiánskemu prísloviu, že človek sa nesmie prebudiť príliš prudko, lebo sa jeho duša nestihne vrátiť do tela. Predstava, že po dvoch týždňoch dovolenky pôjde moje telo do práce bez duše, ma vyrušila natoľko, že som sa rozhodol na jej návrat do tela ešte počkať. Nemal som chuť prežiť ďalší z tých dní, keď moje telo bezhlavo nastúpi na autobus pachtiaci za kariérou a stojac pri zadnom okne bude pozorovať dušu beznádejne krivkajúcu za zmeškaným spojom. Strčil som teda nohu do dverí autobusu prebúdzania s cieľom dopriať svojej duši niekoľko sekúnd navyše, aby stihla nastúpiť.

Po niekoľkých rozpačitých minútach, stále ešte v perinách, som si naplno uvedomil, ako nenávidím svoj život. No naplno ako naplno? Veď som ešte úplne ani nebdel. To ma znepokojovalo zo všetkého najviac. Nebyť pri plnom vedomí a byť otrávený zo života to už je niečo. Čo bude asi nasledovať, keď sa naozaj preberiem? Pýtal som sa sám seba a otravovala ma aj predstava, že budem musieť odpovedať. Cítil som sa znechutene ako maturant,

ktorý musí odpovedať na zložitú otázku a už vopred vie, že odpoveď, ktorú má, je nesprávna.

Isteže, bola tu aj možnosť, že moje znechutenie zo seba samého je iba zlý sen. Že je to iba zápach noci veľkomesta, ktorý z duše pohodlne vyvetrám hneď, ako mi svetlo sveta vymaľuje na očnú sietnicu obraz krásnej reality. Stačilo iba zodvihnúť viečka a presvedčiť sa. Vedel som, že táto možnosť je skôr teoretická, ale aj tak som to skúsil. Ved' čo najhoršie sa mi mohlo stať? Mohol som si maximálne uvedomiť, že naozaj nesnímam. Zdalo sa, že môžem len vyhrať. Trochu som si ponatáhoval celé telo a vo chvíli, keď sa vrátilo do normálnej dĺžky, odhodlal som sa risknúť to a otvoriť oči. Nevyhral som.

Hneď ako sa mi pomedzi očné riasy do hlavy vplazili prvé lúče svetla, bolo mi to jasné. Známa izba a v nej známa posteľ. Na nej známa žena a vedľa nej neznámy ja. Ako už niekoľkokrát za posledné mesiace. Cudzinec vo vlastnom tele. Ako siamské dvojča, ktoré nejde oddeliť, pretože má so mnou spoločné všetky orgány. Akurát som nevedel, či sú orgány viac jeho alebo moje. Nevedel som, či sa to dvojča votrelo ku mne alebo ja k nemu. Bolo to skrátka 50 na 50, ale nie ako v tej súťaži. Delili sme sa viac o strasti ako o výhru. Poznáte to. Keď máte s niekým niečo spoločné, znamená to iba toľko, že Vám to nepatrí rovnako, ako to nepatrí ani vášmu spoločníkovi.

Akokoľvek som ani v to ráno svoje druhé ja nemiloval o nič viac ako inokedy, nezostávalo mi nič iné ako sa pokúsiť prežiť s ním ďalší deň. Pokúsiť sa zažehnať nebezpečenstvo prehry vlastného života

a s vypätím všetkých síl sa znovu spotiť až do krvi, s cieľom aspoň remizovať. Opäť sa pokúsiť vysadnúť na bicykel odhodlania

a vyraziť na ďalšiu etapu pretekov okolo života. Pretekov voľne sa tiahnucich od narodenia až k smrti, kde každý deň krútime nohami podobne ako škrečok v plastikovom koliesku a čím viac koliesko rozkrútite, tým menej tomu rozumejú tí, čo sa do vášho akvária pozerajú z vonku. Ale poznáte to. Ak ste škrečok, ktorému sa darí krútiť plastovým kolieskom v akváriu, názor všetkých, čo sú za sklom, Vám môže byť ukradnutý. Každá obrátka plastovým kolieskom sa počíta a pocit vlastnej dôležitosti je príliš slastný na to, aby ste sa nechali znechutiť úvahou, že vlastne stojíte na mieste a všetka Vaša snaha je iba súčasťou kabaretného predstavenia pre pobavenie iného živočíšneho druhu pozorujúceho vás zopodiaľ.

„Spíš?“, spýtala sa Monika keď ju už začalo vyrušovať moje prehadzovanie sa na posteli. „Koľko je hodín?“ spýtala sa tak vážne, akoby spala o preteky a overovala si medzičas na polovici trate.

Načiahol som sa za svojím obľúbeným výdobytkom techniky s logom nahryznutého jablka a skontroloval som aktuálny čas. „Pol šiestej“, odvetil som jej a dúfal som, že tiež nemôže spať. Keď skrátka nemôžete spať, poteší vás, keď nemôže spať ani osoba vedľa vás. Je to taký ten zvláštny pocit spolupatričnosti v neúspechu. Podobne ako keď ste v tretej triede nevedeli vypočítať príklad z matematiky a pohľadom do susednej lavice ste zistili, že to nevie vypočítať ani najlepší žiak v triede. Neúspech ľudí skrátka zblízuje. Je ako chlieb. Čím viac ľudí si ho delí, tým menší krajec každému ostane.

Keď som ani po niekoľkých sekundách nezachytil žiadnu Monikinu reakciu, otočil som sa smerom k nej. Spala spánkom spravodlivých a ja som pochopil, že jej otázka „koľko je hodín?“ bola iba nacvičená zdvorilostná fráza, ktorú používa počas noci, keď sa obracia na druhý bok. Mimochodom, za štyridsať rokov

som si okrem iného všimol, že ženy chrápu menej ako muži a počas noci kladú rečnícke otázky, na ktoré netreba odpovedať.

Znechutene som sa spoločne so svojím druhým ja vytiahol spod deky a zamieril som do kúpeľne. Nahý, tak ako ma Boh stvoril. Pri pohľade na svoje ani nie štyridsaťročné telo som síce na chvíľu zapochyboval o Božích úmysloch, ale po chvíli som mu odpustil. Koniec koncov nebola to jeho vina. Stvoril ma už dávno a, pravda, to som vyzeral trochu lepšie. Dalo by sa povedať, že za ostatné obdobie svojho života som sa pomerne intenzívne samodotváral nočnými výjazdmi do chladničky. Plátkový syr, šunka alebo pivo v plechovke, na tom nezáležalo. Po 23:15 všetko chladené chutí rovnako. Chvíľu som ešte znechutene zízal na svoje previsajúce brucho a hoci mám pozitívny vzťah k ochrane autorských práv, na toto vlastné dotvorenie Božieho diela som pyšný nebol. Mal som pocit, ako by som na Monu Lisu božského Leonarda nastriekal grafity. A hoci sa mi Mona nepáči rovnako ako Lisa, znetvoriť ju by mi prišlo barbarské. Na diela majstrov sa skrátka nesiaha! Hovoril som si a v duchu som si zdôrazňoval „Pamätaj si to aj večer, keď po 23:00 pôjdeš do chladničky.“

Bolo niečo po pol šiestej ráno a ja som sa konečne dopotácal do kúpeľne. Automaticky som zodvihol páku vodovodnej batérie s cieľom napustiť si vaňu. Opatrne som do nej vstúpil a pár sekúnd som iba chodidlom skúšal, či už zohriata voda dorazila cez potrubie od kotla nášho domu až do vane. Poznáte to. Potrubia bývajú niekedy otravne dlhé. Keď sa už voda teploty primeranej môjmu duševnému rozpoloženiu konečne valila do vane, zapchal som spokojne odtok a so zavretými očami som sa posadil. V nasledovných minútach moje nohy pomaly oblievala stúpajúca voda a moju myseľ stúpajúca nervozita z očakávaní dnešného dňa.

S hlavou opretou nad okrajom vane som sa pokúšal predstaviť si, ako to asi bude prebiehať.

***

„Neholil si sa včera?“, spýtala sa Monika z vane, keď videla ako si na tvár natieram snehovo bielu penu. Chvíľu si sediac vo vani dľaňami šúchala nohy, aby sa trochu zohriala. V tomto smere bola vždy úplne iná ako ja. Po ráne máva vždy studené chodidlá a býva jej zima. Kúpeľ ju vždy zahreje na pracovnú teplotu.

„Holil,“ odvrkol som stroho a opláchol som si z dlane zvyšky peny, ktorú som si naniesol na tvár. Položil som plechovku s penou na práčku a namočil som pod prúd tečúcej vody svoju žiletku. Ako obyčajne, rýchlo som palcom skontroloval, či je ešte ostrá. Nebola.

„Zvykneš sa holiť iba v nedeľu a stredu,“ krátko si namočila dlane pod vodu padajúcu do vane a pretrela si nimi tvár.

„Viem.“

„Dnes je pondelok,“ podpichovala ma a ja som v odraze zrkadla videl, že už sa celkom preberá. Bývajú skrátka dni, keď sa jej úspešne darí hrýzť ma aj bez toho, aby sa ma dotkli jej zuby. Dnes bol jeden z tých dní, keď mala chuť si do mňa zarypnúť a čím stručnejšie boli moje odpovede, tým viac ju to bavilo.

„Viem, aký je deň,“ odvetil som opäť krátko a viac ako na ňu som sa pozeral na pás oholenej kože, ktorý mi vykukol spod peny po ráznom ťahu žiletky. Na chvíľu som sa zamyslel, prečo vlastne ťahám žiletku zdola nahor a nie naopak ako ten fešák s výraznou sánkou v televíznej reklame. Nevedel som na to odpovedať presne, ale bol som si istý, že to tak robím od čias, kedy som sa začal holiť. Možno preto, že nemám výraznú sánku alebo preto, že nie som fešák z televízie. Ale to bolo vlastne jedno. V tom životnom

období som mal iné životné problémy ako dodržiavať správny smer holenia.

„Iritujem ťa?“ spýtala sa dotieravo Monika a jej pohľad naznačoval, že hoci pozná odpoveď, baví ju pýtať sa. Za jeden a pol desaťročia spoločného života som si tieto jej nálady celkom obľúbil. Nesnažila sa ma analyzovať, iba sa o mňa svojim spôsobom zaujímal. Nevie, či to robila kvôli mne alebo sa iba chcela odreagovať pred cestou do práce, ale iritovala ma. Poznáte to. Ľahko a štekливо, ale iritovala.

„Nie, miláčik,“ zaklamal som a s penou na tvári som sa ironicky ušklábil, aby som dodal svojim slovám váhu.

„Dúfam, že je pekná,“ poznamenala.

Spozornel som a na chvíľu som prestal hladiť svoju tvár žiletkou. „Kto?“ spýtal som sa a nechápavo som na ňu do zrkadla vytreštil oči.

„Baba, kvôli ktorej sa holiš. Sme manželia trinásť rokov a vždy si sa holil iba v nedeľu a v stredu. Musí to byť naozaj vážne,“ opäť sa ironicky zasmiala.

„Aha,“ konečne som jej myšlienkovú niť pochopil a mohol som pokračovať v holení. Pena na druhej polovici mojej tváre už pomaly zaschýnala a to ma na holení odjakživa rozčuľovalo. Nemám skrátka rád, keď mám po holení odretú tvár a najlepší spôsob ako to dosiahnuť, je stará žiletka, holenie iba dvakrát za týždeň a zaschnutá pena. Na prvých dvoch veciach som nehodlal nič meniť a tak mi zostávalo iba stihnúť to, kým pena úplne nezaschne. „Volá sa doktor Kováč,“ odvetil som jej a natočil som hlavu s pozdvihnutou bradou do zrkadla k ďalšiemu ťahu žiletky.

Tentokrát spozornela ona. Na okamih odložila bokom sprchu, ktorou si namáčala svoje dlhé blond vlasy. Umývala si ich ráno každý pracovný deň, aby v práci vyzerala dobre. Podľa mňa to

nepotrebovala, ale poznáte to. Ženám niektoré veci vysvetliť nejde. „Jaj tak,“ polohlasne sa zasmiala, „ty máš dnes to stretnutie. Som naozaj zvedavá, čo ti ten búdkar povie.“

„Búdkar?“ zopakoval som s otáznikom, „tak to je to úplne najdebilnejšie označenie pre psychiatra, aké poznám. To už cvokár znie naozaj lepšie.“ Vždy som mal rád jej zmysel pre humor, ale termín „búdkar“ sa mi naozaj nepáčil. Predstavoval som si pod ním niekoho, kto vyrába z dreva vtáčie búdky a poriadne ma to vytáčalo. Necítil som sa ako vták.

„To záleží od toho, či sa považuješ za cvoka alebo si iba ideš pokecať s niekým, kto sa ti pozrie do búdky,“ dodala vysvetľujúco, keď videla moje ornitologické zdesenie. Popri tom sa už smiala nahlas a bolo mi jasné, že dnes si ma bude doberať, až kým sa naše cesty do práce nerozídu.

„Za cvoka sa nepovažujem,“ odvetil som a chvíľu som sa tešil z vysvetlenia, že radšej si iba nechám niekým nazrieť do „búdky“

„Tak načo tam ideš?“

„Zlatko, to už sme predsa prebrali,...“, chystal som sa na dlhý prejav o tom čo práve prežívam, ale v to ráno mi nebolo dopriať ho predniesť.

„Čo ste už prebrali, ocko?“ ozvalo sa náhle z dverí na kúpeľni a hneď za otázkou do nej vstúpila aj naša malá Simona. Mala čo robiť, aby si vďaka zalepeným očkám neprerazila hlavu o umývadlo. Pomaly sa dotackala až ku mne a hoci mi bolo jasné, že ešte celkom nevníma, ušetril som ju mojich problémov. Mala na to ešte malú búdku.

„No už len ty poklad, potrebuješ v siedmich rokoch všetko vedieť,“ povedal som smerom k nej a položil som žiletku na chvilku na umývadlo aby som ju mohol objať. „Dobré ráno, srdiečko. Kde máš brata?“

„Nechce vstať,“ zamumlala Simona a silno sa ku mne pritísla. Chvíľu som sa opájal pocitom, že na pár sekúnd uprednostnila môj dotyk pred plyšovým potkanom Karolom. Po chvíli sa odo mňa odtiahla a načiahla sa po zubnú kefku v pohári na umývadle. So stále viac schnúcou penou na tvári som sa vrátil do reality a závistlivo som zazrel na Karola, ktorého s nefalšovanou detskou láskou položila na práčku.

„Robko!!!“, zakričala nahlas Monika z vane s cieľom prebudiť aj našu druhú ratolesť. Z hľadiska časovej následnosti narodenia bol Robo síce našou prvou ratolesťou, ale pokiaľ išlo o vstávanie, vždy skončil v súrodeneckom súboji iba strieborný. „Vstávaj!!! Nebudem ťa budiť trikrát. Treba sa umyť a obliecť. O dvadsať minút odchádzame do školy.“

***

„Katastrofáreň,“ opakoval som s malými prestávkami vždy, keď sa naše auto posunulo o tri metre v kolóne čakajúcej pred kruhovým objazdom. Na Žiline ma vždy najviac rozčulovalo, ako sa po školských prázdninách zahustí premávka. Otravovalo ma to už od čias, kedy sme sa sem zo Zvolena pristáhovali za prácou, čo bolo aktuálne šesť rokov. Pôvodne sme išli iba na rok či dva, ale potom sme pobyt vďaka lepším pracovným ponukám začali naťahovať. Poznáte to. Väčšie mesto, väčšie životné omyly. „Katastrofáreň,“ pokračoval som v šomraní viac- menej iba pre seba, ale periférne som sledoval Moniku na sedadle spolujazdca, či sa do môjho samonasieracieho procesu niečím vtipným nezapojí.

Chytla ma za koleno a keď sa naše pohľady stretli, videl som, že jej podpichovačná nálada z vane ešte pokračuje. Smiala sa mi

očami rovno do tváre, akoby mi chcela povedať „No tak ich všetkých pozrážaj, ak sa ti uľaví.“

Chvíľu som mal pocit, že by to aj pomohlo, ale radšej som to neskúšal ani nekomentoval a pokračoval som v známej trase smerom ku škole. Nebolo to práve blízko od nášho domu, ale za tie roky sme si už zvykli. Keď sme v roku 2005 zakotvili v Žiline, zapísali sme staršieho Roba do školy, ktorá bola priamo cez cestu od bytu, ktorý sme mali v podnájme. Keď sme sa neskôr sťahovali do domu neďaleko za Žilinou, nebola už chuť meniť školu. Robo tam už mal svojich spolužiakov a po sérii sťahovaní, ktoré mal za sebou, sme mu už nechceli trhať sociálne väzby. Malá Simona skončila o tri roky neskôr logicky v tej istej škole, aby sme ich mohli vozit' spoločne.

Cesta nám ubiehala pomaly a mal som pocit, že tam snád' ani nedorazíme. Poznáte to. Prvá cesta do školy po prázdninách býva nekonečná. Keď náš tmavomodrý Ford zručne vyskočil pravou sadou kolies na obrubník pri škole, ani som nezhasil motor. Očakával som, že decká s nacvičenou rutinou vybehnú na chodník, obe cez dvere na pravej strane, aby náhodou neskočili pod auto.

„Kto nás dnes odprevadí?“ spýtala sa sedemročná Simona.

Otočil som hlavu k Monike a snažil som sa jej pohľadom naznačiť, že jej cestu cez prechod s deťmi rád prenechám. Nie že by som s nimi ísť nechcel, ale nedokázal som sa na to poriadne sústrediť. Predsa len, človek nechodí k búdkarovi každý deň. Deti už boli takmer na chodníku, keď mi Monika, bez slova, rovnako šikovne naznačila, že sa tak ľahko nevzdá. Vystrčila smerom ku mne päšť pravej ruky s náznakom, že si strihneme o to, kto prevedie deti cez cestu. Prišlo mi trochu bizarné žrebovať o krátkodobú starostlivosť o deti, ale dávalo to aspoň akú-takú šancu, že nebudem musieť vystupovať z auta. Kameň, papier či

nožnice? Zauvažoval som letmo paralelne s tým, ako naše päste dvakrát kmitli hore a dole. Okamih rozuzlenia sa nezadržateľne blížil a ja som sa rozhodol pre kameň. Ani neviem prečo. Možno iba z takej tej septembrovej lenivosti. Na rozdiel od papiera či nožíc proste nebolo treba pohnúť ani prstom. Z Monikinej ruky na mňa však po treťom strihu prekvapivo vyskočil vztýčený prostredník a z jej tváre nefalšovaný úsmev a radosť z toho, že ma napálila „Zlatko, dnes máš stretnutie s búdkarom, prechádzka ti prospeje,“ dodala s potrebnou dávkou irónie.

Bolo to síce proti pravidlám, ale mne bolo jasné, že v tento deň sa podľa pravidiel nehrá.

„Oci, a kto je to búdkar?“ opýtal sa pre istotu Robo, aby si rozšíril obzory. Už vlastne stál na chodníku a netrpezlivo čakal. Nevedel som ale určiť, či čaká na odpoveď alebo na stretnutie s kamarátmi po prázdninách.

„To je taký ujo,“ pokračovala uštipačne Monika „ktorého vy dvaja so Simonou nebudete potrebovať, lebo ste našťastie po mne,“ a smiala sa mi do tváre už úplne bez zábran. Poznáte to. Vždy je náramne zábavné, keď zo skupiny diskutujúcich ide k búdkarovi iba jeden a vyšlo to práve na vás.

Nehneval som sa na ňu. Hoci nerád prehrávam slovné súboje, milujem keď je zábavná. Opätovoľ som je vztýčený prostredník a vystúpil som pomaly z auta. Len čo to zazrel starší Robo, neodpustil si výchovnú poznámku: „Oco! Neukazuj ten sprostredník. Ten je sprostý!“

***

Oboch som ich pred školou vybozkával a na cestu do šatne som ich vybavil dobre mienenými a zle aplikovateľnými radami do

života ako „dávajte pozor“ a „poslúchajte“. Myslím ale, že tomu nevenovali žiadnu špeciálnu pozornosť. Nové hodinky či tenisky spolužiakov som netromfol. Pomaly som zamieril späť smerom k autu.

„Si nervózný?“ spýtala sa Monika, keď som nastúpil a zavrel za sebou dvere. Chvíľu som iba nemo sledoval hlúčky rodičov s deťmi, čo sa navzájom odprevádzali ku škole. „Ani neviem. Je to pre mňa nové.“

„Veď tam nemusíš ísť,“ pokračovala Monika „vlastne neviem prečo si si to vymyslel. Nie si prvý ani posledný človek, ktorého nebaví jeho práca a chce skúsiť niečo iné. Keby každý z ľudí, ktorí sa musia do práce premáhať, chodili na debatu k psychiatrovi, boli by v čakárňach rady. Ľudia by len veľmi pomaly chodili dnu a von a ty by si každým otvorením dverí na ordinácii zavzdychal, Ka-tastro-fá-reň.“

„Som rád, že sa bavíš,“ odvetil som a vložil som kľúče do štartéra. Zatiaľ som nimi neotočil, aby som si ešte na niekoľko okamihov oddialil príchod do práce. Nebolo to o tom, že by ma práca vôbec nebavila. Iba som mal pocit, že niečo iné by ma bavilo viac. Racionálne som si uvedomoval, že žijem život na veľmi dobrej úrovni, ale čo z toho, keď ma netešil. Poznáte to. Keď sa rozum a srdce nevedia dohodnúť, nejde jednoducho vyplniť rozvodové papiere a nechať každého, aby sa s polovicou majetku vybral vlastnou cestou. „Som skrátka pragmatický typ“ povedal som, „posledné mesiace si leziem na nervy a nedokážem len tak nečine sedieť a čakať, či ma to prejde. Nebaví ma práca a som nervózný aj z vecí, čo sa udiali medzi nami. Chcem s tým niečo urobiť.“

„Tak si nájdi inú prácu,“ zamyslela sa Monika: „alebo si daj niekoľko mesiacov pauzu a venuj sa tomu písaniu, čo ťa tak láka.“

Dokonči knihu a pokračuj v písaní scenára na sitcom, čo si začal písať. Môžeš sa pokojne rok venovať tomu, čo ťa baví a hrávať popri tom golf. Padne ti to dobre. Ja zarábam slušne a niečo máme aj našetrené. Zvládneme to.“

Chytila ma za koleno ale tentokrát to bolo úprimné. Aj bez jej dotyku som vedel, že by sme to zvládli, ale bol som rád, že ma podporuje.

„A pokiaľ ide o nás,“ zamyslela sa nahlas, „už si na tvoje úlety začínam zvykať! Chlapi v tvojom veku to vraj robia.“ Potľapkala ma po kolene.

„Tak načo ten búdkar?“ opýtala sa a hoci použila ten odľahčený termín, vedel som, že sa pýta vážne.

„Nehovor mu prosím búdkar,“ odvetil som trochu podráždene a pozrel som sa na ňu, „pripadám si pri tom ako pes, čo si ide nechať postaviť budú.“

„Prepáč, psychiater je podľa mňa zbytočne dlhé,“ dala dole ruku z môjho kolena a odklopila slnečnú clonu na mieste spolujazdca, aby si v zrkadle skontrolovala make-up. Robievala to vždy, keď sme sa v aute viedli vážne rozhovory. Niežeby sa potrebovala prepudrovať, ale asi ju bavilo predstierať nezáujem.

„Tak skús doktor Kováč.“

„To je príliš osobné. Búdkar sa mi páči,“ prešla opäť do odľahčeného tónu a zámerne sa vyhýbala očnému kontaktu so mnou, aby ma provokovala.

„Mňa to ale irituje,“ zazeral som na ňu a vôbec mi neprekážalo, že môj zvýšený hlas možno počuť cez zatvorené okná na chodník.

„No tak vyhl'adaj nejakého búdkara, možno ti s tým pomôže,“ pokračovala v doberaní si ma a rýchlo pohľadom skontrolovala, či sa niekto z okoloidúcich nepristavuje pri našom aute. Keď sa

uistila, že máme v prvé ráno školského roka trochu automobilového súkromia, pokračovala: „Kedy tam vlastne ideš?“

„Mám tam byť o tretej,“ upokojil som sa a skontroloval som si uzol na kravate v spätnom zrkadle.

„Až o tretej? Myslela som, že poobede zoberieš deti zo školy.“

„Tak to asi nepôjde. Ráno mám stretnutie v dopravnom podniku. Finišujeme pre nich dodávku internetového portálu. Vieš, že meškáme a zákazník začína byť nervózny.“ Hneď ako som jej to dopovedal, uvedomil som si, že tomu ani nerozumie a ani ju to nezaujíma. Poznáte to. Svet informačných technológií nie je pre každého. Myslím, že si pod slovom portál predstavovala niečo ako bránu do paralelného vesmíru a nehneval som sa na ňu. Nebral som si ju preto, že dokáže počítat' v dvojkovej sústave. To skôr preto, že mi prišla vhodná na vytvorenie sústavnej dvojice. Po trinástich rokoch vzájomného manželstva sa zdalo, že napriek problémom, a nebolo ich málo, sa jej darí tento predpoklad celkom dobre naplňať.

„Všimla som si tvoje zvýšené pracovné tempo. Ešte ani počas dovolenky si sa od toho notebooku neodlepil. Stále niečo píšeš a keď nepíšeš, tak čítaš emaily. Si skrátka typický informatik,“ dodala s úsmevom a vedela, že trafila citlivé miesto. Vrátila sľečnú clonu na pôvodné miesto a zvedavo sa pozrela smerom na mňa, aby sa uistila, či ma jej podpichovačná poznámka zasiahla.

„Zlatko, to bolelo“ odvetil som „ a okrem toho, vedela si, koho si berieš. Ja som informatik. Nehanbím sa za to,“ dodal som rázne. Pravdou bolo, že som sa za to síce nehanbil, ale ani ma to príliš netešilo. Nie kvôli informatike ako takej či kvôli image, ktorú informatici vo svete majú. Skôr preto, že som prechádzal obdobím, keď ma lákalo skôr písanie ako vývoj softvéru a uvedomoval som si, že z písania neviem žiť tak slušne ako z práce projektového

manažéra informačných technológií. Vlastne som z písania nevedel žiť vôbec. Jedna rozpísaná kniha v počítači, za to Vám v potravinách ani neotvorí dvere, tobôž dajú niečo na dlh.

„To je v poriadku,“ pokračovala „viem, že si informatik, ale v poslednom období to s prácou preháňaš. Vyzeráš vyčerpane. Podľa mňa by u Vás v práci namiesto gastráčov mali rozdávať poukazy pre búdkarov. Myslím, že ich budete potrebovať viacerí.“

Jej nápad ma pobavil. Bolo pravda, že sme práve zarezávali na projekte, ktorý bol v sklze a prejavovalo sa to aj na pracovnom tempe aj na vzťahoch v práci. Každý z tímu tomu dával koľko mohol, ale aj tak sa nedalo povedať, že by sa nám darilo. Boli sme z toho na prášky a firemný búdkar by sa určite nenudil.

„To nie je zlý nápad,“ odvetil som. „Navrhmem to Romanovi. Bude sa mu to páčiť.“ Bolo mi jasné, že šéf nám žiadne poukazy na cvokára nedá, ale myslím, že myšlienka by ho pobavila. Vedel lepšie ako iní šéfovia, koľko úsilia nás ten projekt stál a vedel to aj oceniť. Konečne som otočil kľúčom v zapalovaní a motor nášho Forda naskočil. Krátko som sa ešte pozrel na areál školy a nostalgicky mi preleteli hlavou mamine slová, ktoré vždy vravievala, keď sa mi ako chalanovi na zvolenskom sídlisku nechcelo do školy „Počkaj, ešte si spomenieš a zistíš, že to boli najkrajšie roky tvojho života.“ Poznáte to. Mamy mávajú niekedy pravdu.

ZOZNÁMENIE

(ten istý september 2011)

Keď som to popoludnie parkoval tmavomodrý Ford na Piešťanskej ulici v Žiline, zazvonil mi mobil. Poznáte to. Váš šéf potrebuje s Vami hovoriť práve vo chvíli, keď ste odišli skôr z práce na prvé stretnutie s búdkarom.

„Ahoj Peťo!“ ozval sa mi do slúchadla hlas Romana Németha. „Si niekde vo firme či mimo?“

„Som v úplnej riti,“ pomyslel som si pri predstave, že mu mám svoj skorší odchod z práce zdôvodňovať návštevou psychiatra ale rozhodol som sa nezaťažovať ho detailami. „Prepáč,“ odvetil som pokojne a zatiahol som ručnú brzdu, tak ako to robievam vždy, keď zaparkujem. „Musel som odísť skôr. Niečo súrne?“

„Dostal som pozvánku na stretnutie v dopravnom podniku,“ povedal Roman a ani nemusel ďalej pokračovať. Bolo mi jasné, že keď si dopravný podnik na stretnutie pozýva riaditeľa, znamená to iba toľko, že s projektovým manažérom sú nespokojní. Preto si teraz riaditeľ pýtal od projektového manažéra informáciu o tom, čo sa posralo.

„A na kedy?“ opýtal som sa trochu neisto „k tomu si musíme sadnúť osobne, aby som ti zreferoval aktuálny stav. Stačí keď sa stretneme zajtra alebo sa mám ešte vracat' do firmy?“ opýtal som sa zdvorilo, aj keď s Romanom sa dalo hovoriť neformálne. Nebol to ten typ arogantného šéfa, čo očakáva, že okrem štyridsať hodín vášho času týždenne, ktoré ste mu prenajali podľa pracovnej zmluvy, mu bezplatne darujete aj zvyšných stodvadsaťosem.

„Stačí mi, ak sa stretneme zajtra,“ odvetil Roman „akurát si chcem s tebou prejsť, kde sme s dodávkou toho portálu pre nich. Zdalo sa mi, že sú trochu nervózni. Už to testujeme?“

Testovať sme už testovali, takže v tom som problém nevidel, a bol som si istý, že ani dopravný podnik v tom problém nevidí. To skôr v tom, že sme ešte len testovali, hoci podľa pôvodného plánu sme už mali byť dva mesiace v prevádzke. Poznáte to. Veci nikdy nejdú podľa plánu.

Boli sme práve v tej fáze projektu dodávky informačného systému, keď tolerancia zákazníka k prekročeniu termínu prudko klesá. Boli sme presne v tom stave, keď okrídlená fráza „potrebujeme ešte dva týždne“ stráca na dôveryhodnosti s ohľadom na to, že ju zákazníkovi opakujete už osem týždňov. Nie preto, že by ste boli neschopní blbci, ktorí nevedia čo robia a nevedia čo rozprávajú, ale skôr preto, že keď si zákazník dielo objednáva, chce počuť najskorší možný termín a tak mu ho jednoducho poviete. Viete, že v harmonograme nemáte rezervu ani na to, že polovica z Vášho tímu musí odbiehať na fajčiarsku prestávku a druhá polovica má problémy s prostatou. A hoci to viete, nemôžete si dovoliť túto časovú rezervu do harmonogramu zarátať. Teda vlastne môžete, ale iba za predpokladu, že svojho zákazníka pri podpise zmluvy považujete za dostatočne sprostého na to, aby si kúpil za pol milióna niečo, na čo má v rozpočte len tristo tisíc a čakal na to rok, aj keď svojmu vedeniu sľúbil, že za pol roka to bude hotové. A keďže ho za tak sprostého nepovažujete, tak sa radšej dobrovoľne chytíte do pasce nerealistických sľubov a už na začiatku projektu viete, že budete musieť niektoré problémy vysvetľovať. Získate tak dve veci naraz. Zákazku a čas. Zákazku na výplaty a čas na vysvetľovanie.